

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
Навчально-науковий інститут журналістики
Кафедра мультимедійних технологій і медіадизайну

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник директора
з навчально-виховної роботи
Віталій КОРНЄЄВ
«___» _____ 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СПЕЦКУРС НА МИСТЕЦЬКУ ТЕМАТИКУ
для студентів

галузь знань
спеціальність
освітній рівень
освітньо-професійна програма
вид дисципліни

06 «Журналістика»
061 «Журналістика»
перший, бакалавр
журналістика та соціальна комунікація
вибіркова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2023/2024
Семестр	7
Кількість кредитів ECTS	6
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	екзамен

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» __ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» __ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2023

Розробники:

Вікторія ШЕВЧЕНКО, д.н із соц.ком., проф., завідувач кафедри мультимедійних технологій і медіадизайну

Анна ЛІЧЕНКО, асист. кафедри мультимедійних технологій і медіадизайну

ЗАТВЕРДЖЕНО

Завідувач кафедри мультимедійних
технологій і медіадизайну

_____ (Вікторія ШЕВЧЕНКО)
(підпис)

Протокол № __ від «__» _____ 2023 р.

Схвалено науково-методичною комісією Навчально-наукового інституту
журналістики

Протокол від «__» _____ 2023 року № __

Голова науково-методичної комісії _____ (Анастасія ВОЛОБУЄВА)

1. Мета дисципліни – сформувати в здобувачів вищої освіти навички створення візуального контенту, необхідні для втілення власного медійного проєкту на мистецьку тематику, зокрема вміння працювати з сучасними онлайн-сервісами та програмним забезпеченням для створення статичних та інтерактивних візуалізацій, а також здійснювати грамотну верстку мультимедійних проєктів на різних платформах, дотримуючись законів і принципів дизайну, колористики, типографіки та ін.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. Знати: журналістські стандарти, основну журналістську термінологію, принципи написання різножанрових журналістських текстів, правила перевірки інформації.
2. Вміти: створювати різножанрові журналістські публікації; користуватися пошуковими системами на професійному рівні, верифікувати інформацію, працювати з даними на початковому рівні, створювати візуальний продукт на початковому рівні.

3. Анотація навчальної дисципліни:

Студенти вчаться створювати онлайн-медіа на мистецьку тематику, особлива увага приділяється дизайну медіапродукту. Кваліфікований журналіст, який опанував цей курс за вибором, матиме не лише знання і навички з пошуку та вибору актуальних тем із мистецької тематики, але і вмітиме створювати естетично привабливий журналістський продукт, застосовувати правила дизайну, колористики, типографіки, композиції, вражати свого читача креативним візуальним поглядом на світ. У межах дисципліни студенти навчаються створювати візуальний контент на мистецьку тематику. Практична частина курсу присвячена опануванню новітніх інструментів роботи з візуальним і мультимедійним контентом, а саме: StoryMaps, Flourish, Clip Studio, Adobe Illustrator та ін.

4. Завдання (навчальні цілі)

Знати:

- принципи й закони дизайну, композиційні правила, основи колористики та типографіки;
- визначення базових понять: візуальна комунікація, візуальна мова, дизайн-система, візуальний код, композиція, комунікаційний дизайн;
- теорію інформаційного дизайну;
- новітні тенденції в галузі медіадизайну, візуалізації тощо.

Вміти:

- створювати візуальні медіапроекти на мистецьку тематику з дотриманням законів і принципів дизайну, композиційних правил, правил інформаційного дизайну;
- використовувати сучасне програмне забезпечення та онлайн-сервіси для створення графічних зображень, візуалізацій тощо;
- аналізувати конкурентний медіапродукт;
- здійснювати пошук актуальних тем для створення візуальних проєктів мистецького спрямування;
- проводити дизайнерське дослідження.

Дисципліна спрямована на формування наступних програмних компетентностей:

ЗК02. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

СК08(ЖСК). Здатність формувати інформаційний контент у сфері економіки, права, культури та мистецтва, соціальних питань, міжнародних відносин та інших видів діяльності.

СК09(ЖСК). Здатність створювати медіапродукт у сфері відображення економічних, правових, політичних питань, питань культури та мистецтва, соціальних питань, питань міжнародних відносин та інших видів діяльності.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та <u>пороговий критерій оцінювання</u> (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Знати новітні технології створення візуальних журналістських проєктів; базові принципи візуалізації даних, принципи інформаційного дизайну	Лекція, практичне заняття	Тест	10 %
1.2	Знати основи комунікаційних процесів та візуального мислення; типологію візуальних засобів композиції	Лекція	Тест	10 %
1.3	Знати історію та культуру візуалізації та інфографіки як презентацію абстрактних чисельних даних, взаємозв'язків та понять;	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	Практичне завдання	10 %

2.1	Вміти збирати, аналізувати та презентувати дані; формулювати ідею та концепцію майбутнього матеріалу; створювати візуальний медіапроект, ефективні публікації;	Практичне заняття, самостійна робота	Завдання для самостійної роботи	10 %
2.2	Вміти інтерпретувати інформацію відповідно до поставленого завдання; застосовувати закони, правила, прийоми дизайну; використовувати візуальні акценти відповідно до поставленого завдання;	Практичне заняття, самостійна робота	Практичне завдання	10 %
2.3	Вміти створювати власні таймлайни, карти, схеми, графіку, статистичну аналітику, керувати читацькою увагою за допомогою кольору.	Практичне заняття, самостійна робота	Практичні завдання, завдання для самостійної роботи	20 %
3.1	Презентувати власний проект.	Самостійна робота	Презентація на іспиті	20 %
3.2	Аналізувати і обґрунтовано пояснювати переваги та недоліки робіт своїх одногрупників.	Практичні заняття	Практичні завдання	5 %
4.1	Самостійно критично опрацьовувати матеріал у вигляді презентацій, текстів лекцій, вебінарів.	Самостійна робота	Тестування	10 %
4.2	Вирішувати комплексні завдання, пов'язані із аналізом композицій	Практичне заняття, самостійна робота	Презентація, перевірка самостійної роботи	5 %
	Разом			100%

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання (необов'язково для вибіркових дисциплін, які не входять до блоків спеціалізації).

7.1 Форми оцінювання студентів:

Контроль знань здійснюється за системою ECTS, яка передбачає дворівневе оцінювання засвоєного матеріалу, зокрема оцінювання теоретичної підготовки – результати навчання (знання 1.1 – 1.3), що складає 30% від загальної оцінки, та оцінювання практичної підготовки – результати навчання (вміння 2.1-2.3); (комунікація 3.1-3.2); (автономність та відповідальність 4.1-4.2), що складає 70% загальної оцінки.

Схема формування оцінки:

Самостійна робота – 20 балів;

Тестування на лекційних заняттях – 10 балів;

Виконання завдань на практичних заняттях – 30 балів;

Екзамен – 40 балів.

Семестрове оцінювання:

Усі робочі матеріали та завдання, необхідні до виконання, завантажуються у Google Classroom до вказаних термінів. Результати оцінених робіт здобувач вищої освіти отримує на свій акаунт. Підсумкова оцінка розраховується автоматично. Якщо студент здає завдання з запізненням, то бал знижується.

Семестрову кількість балів формують бали, отримані студентом у процесі засвоєння матеріалу на лекційних та практичних заняттях. Загальна оцінка під час навчального періоду складається з балів, отриманих за виконання завдань на практичних заняттях, тестування на лекціях, самостійну роботу.

Змістовий модуль 1. Візуальні медіапроекти на мистецьку тематику. Медіадизайн.

Роботи за період навчання	Кількість балів за період навчання	
		Мах – 50 балів
Тестування на лекціях (2 по 5 балів)	$2 \times 3 = 6$	$2 \times 5 = 10$
Виконання завдань на практичних заняттях (6 по 5 балів)	$6 \times 3 = 18$	$6 \times 5 = 30$
Виконання завдань для самостійної роботи (2 по 10 балів)	$2 \times 6 = 12$	$2 \times 10 = 20$
Загальні бали за період навчання	36	60

Перелік завдань для самостійної роботи

Завдання	Бали (Мах. 20)
Підготовка та публікація візуального інтерактивного проєкту на вибір студента	10
Підготовка та публікація візуалізації даних на мистецьку тематику	10
Усього:	20

Альтернативним до виконання завдання для самостійної роботи може бути зарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, зокрема проходження курсів, що відповідають тематиці дисципліни. Обов'язковим є засвідчення результатів неформальної освіти сертифікатом. Перелік рекомендованих курсів надається викладачем, здобувач вищої освіти також має право на самостійний вибір курсу, проте обов'язковим є узгодження з викладачем відповідності тематиці дисципліни.

Максимум за семестр студент може набрати 60 балів (семестрова і самостійна робота). Необхідний мінімум для допуску до екзамену – 36 балів. Критично-розрахунковий мінімум – 24 бали.

- підсумкове оцінювання:

- форма оцінювання – екзамен;
- максимальна кількість балів – 40 балів.

- форма оцінювання:

Іспит із дисципліни проводиться у формі підготовки та захисту візуального журналістського проекту на мистецьку тематику, який публікується у гугл-класі за 5 днів до консультації.

Екзаменаційний практичний проект із дисципліни полягає у підготовці та опублікуванні матеріалу на мистецьку тематику в форматі візуальної історії на обраній студентом платформі. Виконання завдання передбачає самостійний вибір студентом актуальної теми та створення як текстової, так і візуальної складової, оформлення відповідно до правил дизайну.

Складовими візуальної історії повинні бути:

- текстова частина (заголовок, підзаголовок, лід, основний текст, підзаголовки до розділів тощо);
- фотографії або ілюстрації, що розкривають/доповнюють тему (авторські або з посиланням на джерело), відеоматеріали, анімовані зображення тощо;
- візуалізація даних (графік, діаграма або мапа);
- видільні елементи (шрифтові; пробільні; лінійки тощо).

За потреби студент може додавати інші елементи (анімовані зображення, таймлайни, карти історій та ін.), що слугують для додаткового розкриття візуальної історії.

Критерії оцінювання:

- відповідність стилю дизайну й візуальної концепції тематиці матеріалу (мах. 5 б.);
- дотримання правил дизайну (шрифтове оформлення, композиція, колір та ін.) (мах. 5 б.);

- правильність оформлення візуалізації даних; обґрунтований вибір способу кодування даних, форми репрезентації; коректність відображення даних тощо (мах. 5 б.);
- складність технічного виконання (2 б)
- естетичність і креативність (мах. 3 б.).

- умови допуску до іспиту:

Необхідний мінімум для допуску до іспиту – 36 балів.

Обов'язковим для іспиту є виконання робіт, зазначених у Google Classroom із зазначеними там кінцевими термінами. Кінцеві результати оцінювання підсумовуються за тиждень до іспиту.

Для студентів, які набрали сумарно меншу кількість балів, ніж критично-розрахунковий мінімум – 36 балів, не виконали завдання самостійної роботи в обумовлені терміни, для допуску до іспиту мають виконати ці завдання у продовжений термін.

Студент, який з поважної причини пропустив екзамен, зобов'язаний надати відповідний документ, і викладач, за погодженням з дирекцією Навчально-наукового інституту журналістики, призначає нову дату проведення.

	ЗМ1	Екзамен	Підсумкова оцінка
Мінімум	36	24	60
Максимум	60	40	100

7.2 Організація оцінювання:

Семестрове оцінювання здійснює викладач під час лекційних та практичних занять, а також за результатами перевірки завдань для самостійної роботи. Дедлайни для здачі робіт вказуються в Google Classroom.

Критерії оцінювання:

Змістовий модуль 1. Візуальні медіапроекти на мистецьку тематику. Медіадизайн.

Тестування на лекційних заняттях:

- відповідно до кількості правильних відповідей (кожна правильна відповідь дає 1 бал); максимальна кількість балів – 5 за один тест (10 сумарно);
- тестування виконується впродовж зазначеного часу.

Виконання завдань на практичних заняттях (одне завдання максимум 5 балів):

- завдання виконано відповідно до визначених вимог, не містить помилок, студент може пояснити специфіку технічного виконання – 5 балів;
- завдання виконано відповідно до вимог, проте з незначною кількістю помилок, студент може пояснити специфіку технічного виконання – 4 бали;

- завдання виконано відповідно до вимог, проте зі значною кількістю суттєвих помилок, студент може пояснити специфіку технічного виконання лише частково – 3 бали;
- завдання частково виконано відповідно до вимог, проте зі значною кількістю помилок, студент не може пояснити специфіку технічного виконання лише частково – менше 3 балів.

Виконання завдань для самостійної роботи (одне завдання максимум 10 балів):

- 1) Підготовка та публікація візуального інтерактивного проєкту на вибір студента)
  - актуальність теми – 2 бали;
  - якість змістового наповнення – 2 бали;
  - дотримання правил дизайну – 2 бали;
  - правильність технічного виконання – 3 бали;
  - естетичність – 1 бал.
- 2) Підготовка та публікація візуалізації даних на мистецьку тематику:
  - правильність вибору графічної форми для репрезентації даних, коректність кодування даних – 4 бали;
  - правильність технічного виконання – 2 бали;
  - наявність усіх необхідних структурних компонентів – 2 бали;
  - актуальність теми – 1 бал;
  - естетичність – 1 бал.

7.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59
Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни

№ п/п	Назва теми	Кількість годин		
		Лекції	Лабораторні	Самостійна робота
Змістовий модуль 1. Візуальні медіапроєкти на мистецьку тематику. Медіадизайн.				
1	Теорія візуальної культури. Візуалізація контенту в медіа.	4	2	5
2	Складники дизайну. Розробка дизайн-концепції медіапродукту.	6	-	5

2	Форми візуальної комунікації: фотографія, ілюстрація, графіка, типографіка, символ, піктограма, діаграма, інфографіка та ін.	4	-	4
3	Основи графічного дизайну: композиція, модульність, колористика, типографіка.	8	2	4
4	Візуальний сторітелінг. Інтерактивні візуальні проекти	8	2	4
5	Інформаційний дизайн. Інфографіка. Способи кодування інформації.	6	2	4
6	Візуалізація даних. Функції візуалізації. Збір та аналіз даних. Види візуалізацій. Структура графіку. Каталоги візуалізації даних.	6	2	4
7	Візуалізація даних: порівняння величин. Стовпчикова діаграма. Гістограма. Стовпчикова діаграма з групуванням. Діаграма з накопиченням.	-	2	4
8	Візуалізація даних: частина і ціле. Секторна діаграма. Треемарс.	-	2	4
9	Візуалізація даних: зміни в часі. Лінійний графік. Таймлайн.	-	2	4
11	Піктографічна діаграма. Wordcloud.	-	2	4
12	Візуалізація даних за допомогою мап. Види мап, інткррактивні мапи.	-	2	4
13	Мапи історій.	-	4	4
14	Комікс у медіа.	-	4	4
15	Верстка онлайн-візуальних медіапроектів на веб-платформах: правила та принципи	-	6	12
16	Візуальні медіапроекти на мистецьку тематику	-	6	28
	ВСЬОГО	42	40	98

Загальний обсяг 180 год., в тому числі:

Лекції - **42** год.

Практичні заняття - **40** год.

Самостійна робота – **98** год.

9. Рекомендовані джерела:

Основні:

1. Бойлен А. Візуальна культура. Київ : ArtHuss, 2021. 208 с.
2. Геллер С., Кваст С. Графічні стилі: від вікторіанців до хіпстерів. Київ : ArtHuss, 2019. 296 с.
3. Іттен Й. Мистецтво кольору: Суб'єктивний досвід і об'єктивне пізнання як шлях до мистецтва. Київ : ArtHuss, 2022. 96 с.
4. Evansy M. Logo. Laurence King, 2021. 432 p.
5. Лаптон Е. Графічний дизайн. Нові основи. Київ : ArtHuss, 2020. 264 с.

6. Леонард Н., Емброуз Г. Основи. Графічний дизайн 02: Дизайн дослідження. Київ : ArtHuss, 2019. 192 с.
7. Леонард Н., Емброуз Г. Основи. Графічний дизайн 03: Генерування ідей. Київ : ArtHuss, 2019. 192 с.
8. Синепупова Н. Композиція: тотальний контроль. Київ : ArtHuss, 2019. 240 с.
9. Шевченко В. Е. Форми візуалізації в сучасному журналі : монографія / Вікторія Шевченко. – К.: Видавець Паливода А. В., 2013. – 340 с.
10. Шевченко В. Журналістика даних і візуалізація // Підручник з крос-медіа / Видавці І. Крессу, М. Гузун, Л. Василик. – Bonn/Germany – Sibiu/Romania: Schiller Publishing House, 2015. – С. 92-98.
11. Шевченко В. Мультимедійний контент : конспект лекцій з навчальної дисципліни. К. : Інститут журналістики, 2016. URL: <http://smd.univ.kiev.ua/?p=13273>
12. The Data Journalism Handbook. How Journalists Can Use Data to Improve the News./ Jonathan Gray, Lucy Chambers, Liliana Bounegru. – UK: O'Reilly Media, 2012. – 242 p.

Додаткові:

13. Адамс Ш. Як дизайн спонукає нас думати. Київ : ArtHuss, 2022. 256 с.
14. Бондар Л. Illustration in Ukraine. Ілюстрація в Україні. Київ : CP Publishing, 2021. 208 с.
15. Кросмедіа: контент, технології, перспективи : колективна моногр. / за заг. ред. д. н. із соц. ком. В. Е. Шевченко; Інститут журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка. К. : Кафедра мультимедійних технологій і медіадизайну Інституту журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка, 2017. 234 с. URL: <http://journal.univ.kiev.ua/evm/index.php/naukova-st/monohrafiia-1/359-kolektyvna-monohrafiia-krosmedia-kontent-tekhnologii-perspektyvy>
16. Лєсняк В. Відтворення шрифтової спадщини. 40 оригінальних шрифтів. Київ : ArtHuss, 2020. 160 с.
17. Сент-Клер К. Потаємне життя барв. Київ : КМ-БУКС, 2021. 296 с.
18. Seddon T. Evolution of Type: A Graphic Guide to 100 Landmark Typefaces. Thames and Hudson Ltd, 2015. 256 p.